

**Erasmi a Chokier Tractatus absolutissimus de
iurisdictione ordinarii in exemptos, deque illorum
exemptione ab ordinaria iurisdictione**

Mvltis Pontificvm Decretis, Et SS. Congregationis ... Cardinalium
Declarationibus illustratus ; omnibus in iudicio Civili & foro Ecclesiastico
versantibus perquam utilis ac necessarius ; in duos tomos ab ipso Auctore
distinctus

Chokier, Érasme de

Coloniae Agrippinae, 1684

1. Actio hypothecaria competens contra duos, quorum alter est exemptus, alter non exemptus, an proponi debeat coram iudice ejus qui exemptus est.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61886](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61886)

PARS QUINTA.
DE JURISDICTIONE ORDINARII
IN EXEMPTIS.

Q U Æ S T I O 1.

Ordinarius an pendente Exemptionis exceptione, Jurisdictionem possit
in excipientem exercere?

S U M M A R I U M.

1. Exemptio exemptionis qua non est ad manum, non sistit ordinarii jurisdictionem: etiam si excipiens sit, in quasi possessione exemptionis, ut in 3.
2. Ordinarius habet fundatam suam jurisdictionem per totam suam Diocesim.
4. Excipiens exemptum, si præter quasi possessionem producat titulum saltem coloratum, ordinarius interim cognoscit, dum de prescriptione edocuit sit.
5. Jura favent Ordinariis jurisdictionis.
6. Ordinarius omnia licet in suis Diocesibus, exceptis reservatis.
7. Favorabilis a Suis dicitur, quando res ad pristinam naturam revertitur.
8. Si cum possessione accedit privilegium, Ordinarius contra excipientem jurisdictionem suam exercere non poterit.
9. Possessione sua nemo turbandus est, etiam si quis possideat contra jus commune, dummodo possessio sit saltem colorata.
10. Ordinarius si sit in quasi possessione supererogatus, pendente appellationis causa potest jurisdictionem suam conservare.
11. Robur excommunicationis non tollitur privilegio.
12. Ex uno jurisdictionis actu totius jurisdictionis quasi possessio acquiritur atque conservatur.
13. Exemptus censetur durare pendente iudicio restitutionis in integrum adversus sententiam contra exemptum latam.

Hujus questionis solutio pendet à dictione sequenti. Aut enim excipitur tantum de privilegio exemptionis, quod non est ad manum, seu de quo non docet, & tunc ordinarius suam jurisdictionem exercere potest, Innoc. in cap. ex parte, de verb. sign. Cappy. decis. 124. n. 11. Aut verò dans de exemptione excipit dumtaxat, quasi possessione exemptionis; eoque etiam in casu ordinarius qui fundatam habet jure communi jurisdictionem per totam suam Diocesim, cap. omnes Basilee 7. quest. 7. cap. cum Episcopis de offic. ord. in 6. Philipp. Franc. cap. cum persona §. si verò num. 1. de Privileg. in 6. Cappy. decis. 189. tantisper dum de ejusmodi exemptionis exceptione cognoscitur, Jurisdictionem suam potest exercere, Abb. in cap. 1. ut sit pendente. Philipp. Franc. in dicto §. si vero. Cappy. in d. decis. 189. Aut excipiens præter quasi possessionem exemptionis, addert etiam titulum coloratum solius prescriptionis: & tunc eo casu Ordinarius, ut in præcedentibus casibus, Jurisdictionem suam exercere non poterit.

H h h

em suam interim exercere potest, donec plenè de præscriptione edoctus sit. *Philip. Franc. d. §. si vero nu. 2. Cappy. dicta decisione 189. num. 6. in fin. idque propter ordinem præscriptionis. cap. cum contingat de decimis, Rebuff. ff. de decimis quasi. 14. num. 11. & si vorem non modo juris communis, cap. ad decimas de restitu. spoliat. cap. 1. de præscript. 6. DD. in d. §. si vero, sed etiam Ordinarii, qui in omnibus est præordinator suæ Diocesis, cap. per lectis dist. 25. Compostella cap. ne pro defectu col. 4. de elect. & in qua omnia ei licent, præterquam quæ ei prohibita non sunt, cap. nuper de sent. excom. Compostella d. loco. Aut una cum quasi possessione exemptionis excipitur etiam de solo privilegio aut Privilegio & præscriptione simul, eoque casu, quia Privilegium est favorabile cap. ex parte de elect. Cappy. d. decis. 189. Ordinarius dum exemptionis quasi venturatur, jurisdictionem non potest exercere. d. cap. cum persona ubi DD. non enim debet quæ turbari vel privari possessione sua, etiam si possideat contra jus commune, quoties possessio colorata est & adiuta aliquo titulo, *Franc. d. cap. cum persona §. quod si talis num. 2. Cappy. d. decis. 189. cap. 1. ubi DD. de Præscript. in 6. Abb. & DD. d. cap. 1. ne sit pendente, aliqui cessante titulo, executio Jurisdictionis, ut & alterius cuiusvis Juris, quale est pacendi, aquandi, lignandi, fieri poterit contra possidentem, cap. cum dictis de causa poss. Franc. d. §. quod si tales.**

Ut, & in casu controverfo. Si Ordinarius esset in quasi possessione superioritatis: ¹⁰ nam etiam pendente appellationis causa, possit ordinaria Jurisdictionis suæ executionem continuare, *Lapus d. cap. cum persona. fo. Andrea, Innoc. cap. venerabili de censib. & in cap. ex parte de verb. signific. Franc. d. cap. cum persona §. si vero nu. 3. Cappy. d. decis. 189. num. 1. & seqq. quod exemplificat Francus, in eo quem pridem Ordinarius excommunicavit. Nam si postea iterum ab Ordinario excommunicetur, valida erit excommunicatio, quantumvis excommunicatus privilegio aliquo, se excommunicari non posse, alleget. cap. ex parte de verb. signific. Franc. d. cap. cum persona §. si vero nu. 3. & in fin. ubi etiam Petrus de Anchorano & Dominicus. Quod exemplum ad ceteros Jurisdictionales actus est extendendum: ex unico enim Jurisdictionis actu totius Jurisdictionis quasi possessio acquiritur atque conservatur. *Alex. cons. 74. nu. 16. lib. 4. Menoch. de retin. possess. remed. 3. nu. 386. Nihilominus exemptio pendente iudicio restitutionis in integrum adversus sententiam contra exemptum latam, ceterum adhuc durare, teste Lancellotto de autent. parti. 2. c. 18. n. 130.**

QVÆSTIO II.

Actio hypothecaria competens contra duos, quorum alter est Exemptus, alter non Exemptus, an proponi debeat coram iudice eius qui Exemptus est?

SVM MARIVM.

1. Actio hypothecaria est dividua.

2. Ratione adiuncti siue socii quis consequitur bene-